
ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
СПЕЦІАЛІСТА**

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 7.110106 СТОМАТОЛОГІЯ

НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 1101 МЕДИЦИНА

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ

Передмова

I РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України

ВНЕСЕНО

Головним управлінням освіти, науки та інформаційно-аналітичного забезпечення Міністерства охорони здоров'я України

2 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом Міністерства освіти і науки України
від "28" липня 2003 р. № 504

3 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4 РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Керівник групи , Скрипніков Микола Сергійович, д.мед.н., професор, ректор	Українська медична стоматологічна академія
Заступник керівника групи , Булах Ірина Євгенівна, д.п.н., професор, зав.кафедрою	Директор Центру тестування при МОЗ України, Національний медичний університет
Заступник керівника групи , Вітенко Іван Семенович., к.п.н., професор, директор	Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України
Авдоніна Лариса Іванівна, д.мед.н., професор, за.кафедрою	Кримський державний медичний університет
Бобирьов Віктор Миколайович, д.мед.н., професор, проректор	Українська медична стоматологічна академія
Гжегоцький Мечислав Романович, д.мед.н., проректор	Львівський державний медичний університет
Глушко Любомир Володимирович, д.м.н., професор, проректор	Івано-Франківська державна медична академія
Голік Віктор Павлович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою, декан	Харківський державний медичний університет
Готь Іван Мирославович, д.мед.н., професор, декан	Львівський державний медичний університет
Данільченко Світлана Іванівна, к.мед.н., доцент	Українська медична стоматологічна академія
Дичко Євген Никифорович, д.м.н., професор, зав.кафедрою	Дніпропетровська державна медична академія
Каськова Людмила Федорівна, к.мед.н., доцент, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Король Михайло Дмитрович, д.мед.н., професор, декан, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Косарева Людмила Іванівна, к.мед.н., доцент	Донецький державний медичний університет

Куцевляк Валерій Ісайович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Харківський державний медичний університет
Лисенко Борис Пилипович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Маланчук В.О., д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Національний медичний університет
Міщенко Віталій Петрович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Неспрядько Валерій Петрович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Національний медичний університет
Ніколішин Анатолій Карлович, д.мед.н., професор	Українська медична стоматологічна академія
Остапюк Любов Іванівна, к.м.н., доцент, начальник навчального відділу	Національний медичний університет
Первак Марина Борисівна, д.м.н., професор, нач. науково-дослідної лабораторії	Донецький державний медичний університет
Перцева Тетяна Олексіївна, д.м.н., професор, проректор	Дніпропетровська державна медична академія
Політун Антоніна Михайлівна, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Національний медичний університет
Постоловська Тамара Тимофіївна., к.мед.н., доцент, декан	Вінницький національний медичний університет
Расін Михайло Семенович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Рузін Генадій Петрович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Харківський державний медичний університет
Рибалов Олег Васильович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Скрипнікова Таїса Петрівна, к.мед.н., професор, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Смоляр Ніна Іванівна, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Львівський державний медичний університет
Степаненко Тетяна Гнатівна., к.мед.н., доцент, декан	Луганський державний медичний університет
Тарасенко Лідія Мусіївна, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Українська медична стоматологічна академія
Удод Олександр Анатолійович., к.мед.н., доцент, декан, зав.кафедрою	Донецький державний медичний університет
Філончук Ігор Владиславович, к.ф.-м.н., викладач	Національний медичний університет
Фліс Петро Семенович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Національний медичний університет
Харьков Леонід Вікторович, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Національний медичний університет
Хоменко Лариса Олександрівна, д.мед.н., професор, зав.кафедрою	Національний медичний університет
Шешукова Ольга Вікторівна, к.мед.н., доцент, зав.науково-методичною лабораторією	Українська медична стоматологічна академія
Чулак Леонід Дмитрович, д.мед.н., професор, декан	Одеський державний медичний університет
Щербак Олексій Іванович, полковник медичної служби	Українська військова медична академія

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства праці і соціальної політики України.

Вступ

Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) випускника вищого навчального закладу є державним нормативним документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей.

Цей стандарт є складовою галузевої компоненти державних стандартів вищої освіти, в якій узагальнюються вимоги з боку держави, світового співтовариства та замовників випускників до змісту освіти і навчання. ОКХ відображає соціальне замовлення на підготовку фахівця з урахуванням аналізу професійної діяльності та вимог до змісту освіти і навчання з боку держави та окремих замовників фахівців.

ОКХ встановлює галузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускника вищого навчального закладу з певною спеціальністю та освітньо-кваліфікаційним рівнем і державні вимоги до характеристик та якостей особи, яка здобула певний освітній рівень відповідного фахового спрямування.

Стандарт використовується при:

- визначенні первинних посад та умов використання випускників вищих навчальних закладів;
- визначенні об'єкта, цілей освітньої та професійної підготовки;
- розробці та корегуванні освітньо-професійної програми підготовки фахівців певного освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівня;
- розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця;
- визначенні змісту навчання як бази для опанування новими спеціальностями, кваліфікаціями;
- визначенні змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- атестації випускників вищих навчальних закладів та сертифікації фахівців;
- укладанні договорів або контрактів щодо підготовки фахівців;
- професійній орієнтації здобувачів фаху;
- визначенні критеріїв професійного відбору;
- прогнозуванні потреби у фахівцях відповідної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня і плануванні їх підготовки;
- обґрунтуванні переліків спеціальностей та спеціалізацій вищої освіти;
- визначенні кваліфікації фахівців;
- розподіленні та аналізі використання випускників вищих навчальних закладів.

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Освітньо-кваліфікаційна характеристика
СПЕЦІАЛІСТА**

за спеціальністю	7.110106	СТОМАТОЛОГІЯ
напряму підготовки	1101	МЕДИЦИНА

Чинний від _____

1 Галузь використання

Цей стандарт поширюється на органи управління вищою освітою, вищі навчальні заклади, а також міністерства, відомства, асоціації, підприємства, організації різних форм власності, де готуються або використовуються фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

за спеціальністю _____ 7.110106 Стоматологія

напряму підготовки _____ 1101 Медицина

освітнього рівня _____ повна вища освіта

кваліфікації _____ 2222.2 Лікар-стоматолог

з узагальненим об'єктом діяльності *здоров'я людини, підтримка здоров'я, профілактика стоматологічних захворювань, лікування стоматологічних захворювань людини, стоматологічне здоров'я населення.*

Фахівець підготовлений до роботи за ДК 009-96:

<i>Секція N</i>	Охорона здоров'я та соціальна допомога
<i>Розділ 85</i>	Охорона здоров'я та соціальна допомога
<i>Група 85.1</i>	Діяльність з охорони здоров'я
<i>Клас 85.11</i>	Діяльність лікувальних закладів
<i>Клас 85.12</i>	Медична практика

Набуття ступеневої освіти медичного спрямування має свої особливості, які нормативно визначені пунктом 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 677 від 23.04.99 і № 1482 від 13.08.99) та Положенням про особливості ступеневої освіти медичного спрямування, яке затверджено наказом МОЗ України від 24.02.2000 р. № 35.

Фахівець після закінчення навчання за відповідною освітньо-професійною програмою **загальної лікарської підготовки** за зазначеною базовою спеціальністю здатний виконувати професійну роботу:

лікар-інтерн (код КП – 3229);

лікар-стажист (код КП - 3221).

На післядипломному етапі (в інтернатурі) навчання здійснюється за освітньо-професійними програмами підготовки **фахівця з первинною спеціалізацією** (перелік затверджено наказом МОЗ України від 06.03.96 р. № 50), відповідно до набутої базової спеціальності. Після підготовки в інтернатурі (резидентурі) фахівцю присвоюється кваліфікація - лікар з певної спеціальності і він **здатний виконувати зазначену в ДК 003-95 професійну роботу** і може **займати відповідну первинну посаду**:

Код КП	Професійна назва роботи
2222.2	Лікар-стоматолог
2222.2	Лікар-стоматолог-ортодонт
2222.2	Лікар-стоматолог-ортопед
2222.2	Лікар-стоматолог-терапевт
2222.2	Лікар-стоматолог-хірург

Після відпрацювання встановленого законодавством для молодих спеціалістів терміну фахівці можуть пройти перепідготовку та набути іншу лікарську спеціальність крім стоматології і виконувати відповідну професійну роботу.

Цей стандарт встановлює:

- професійне призначення і умови використання випускників вищих навчальних закладів певної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня у вигляді переліку первинних посад, виробничих функцій та типових задач діяльності;
- освітні та кваліфікаційні вимоги до випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності;
- вимоги до атестації якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів;
- відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки.

Стандарт є обов'язковим для вищих навчальних закладів, що готують фахівців даного профілю. Підприємства, установи, організації повинні забезпечити необхідні умови для використання фахівців відповідно до здобутих ними у вищому навчальному закладі кваліфікації та спеціальності згідно з чинним законодавством.

Стандарт використовується для сертифікації фахівців та атестації випускників вищих навчальних закладів.

2 Нормативні посилання

В цьому стандарті є посилання на такі державні стандарти, постанови та накази:

ДК 009-96 Державний класифікатор видів економічної діяльності.

ДК 003-95 Державний класифікатор професій;

Закон України “Про вищу освіту” від 17 січня 2002 року.

Постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 1997 р. № 507 “Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями” (із змінами і доповненнями).

Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 677 (677-99-п) від 23.04.99, № 1482 (1482-99-п) від 13.08.99).

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.02.2000 р. № 35 “ Про затвердження Положення про особливості ступеневої освіти медичного спрямування” (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 26.06.2000 р. за № 370/4591).

Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів “Медицина” і “Фармація”, що затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України №251 від 14.08.1998 р. (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 11.09.1998 р. за № 563/3003).

Перелік спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України №50 від 06.03.96 р. (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 22.03.1996 р. за №134/1159).

3 Позначення і скорочення

У даному стандарті застосовуються наступні скорочення назв:

а) видів типових задач діяльності:

- ПФ - професійна,
- СВ - соціально-виробнича,
- СП - соціально-побутова;

б) класів задач діяльності:

- С - стереотипна,
- Д - діагностична,
- Е - евристична;

в) видів уміння:

- ПП - предметно-практичне уміння,
- ПР - предметно-розумове,
- ЗП - знаково-практичне,
- ЗР - знаково-розумове;

г) рівнів сформованості даного уміння:

О - уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї,
Р - уміння виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації,

Н - уміння виконувати дію автоматично, на рівні навички;

д) здатностей:

З - здатність.

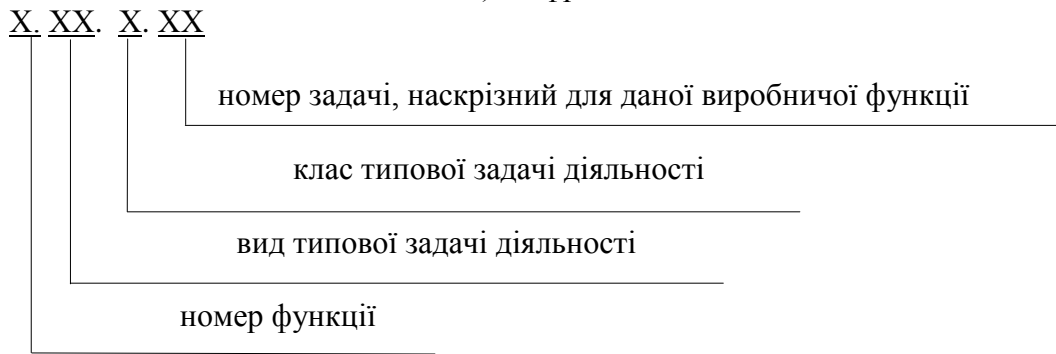
4 Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння щодо вирішення типових задач діяльності

4.1 У відповідності до посад, що може займати випускник вищого навчального закладу, він придатний до виконання виробничих функцій (здійснення певних типів діяльності) та типових для даної функції задач діяльності. Кожній задачі відповідає система умінь щодо вирішення цієї типової задачі діяльності.

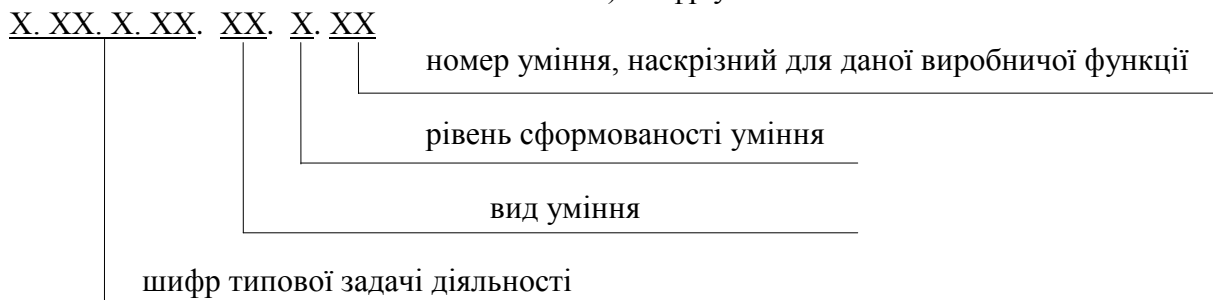
4.2 Вищі навчальні заклади повинні забезпечити опанування випускниками системою умінь вирішувати певні типові задачі діяльності при здійсненні певних виробничих функцій, що визначені у таблиці додатку А.

Примітка. У таблиці Додатку А у графі 3 і графі 5 наведені шифри типових задач діяльності і умінь за структурами:

а) шифр типової задачі діяльності

б) шифр уміння

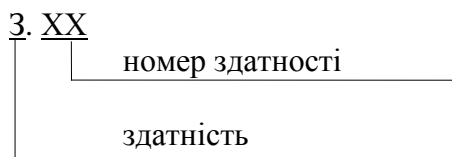
5 Здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності та уміння, що є відображенням наявності цих здатностей

5.1 Загальні вимоги до властивостей і якостей випускника вищого навчального закладу як соціальної особистості подаються у вигляді переліку здатностей вирішувати певні проблеми і задачі соціальної діяльності та системи умінь, що є відображенням наявності цих здатностей.

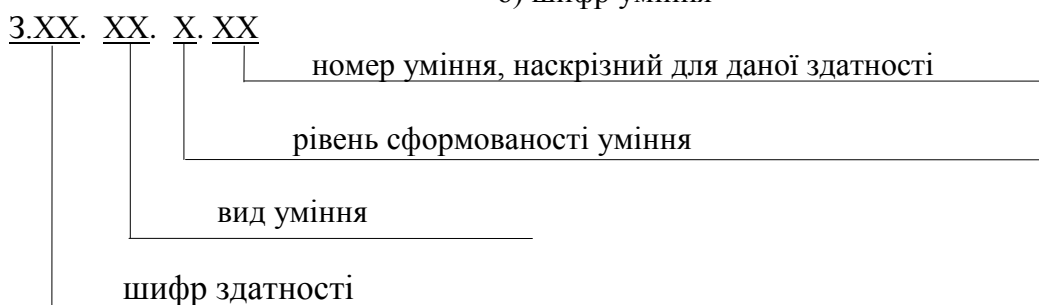
5.2 Вищі навчальні заклади повинні сформувати випускників як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі соціальної діяльності за умови опанування системою умінь, що визначені у таблиці Додатку Б.

Примітка. У таблиці Додатку Б у графі 1 і графі 3 наведені шифри здатностей і умінь за структурами:

а) шифр здатності

б) шифр уміння

6 Вимоги до професійного відбору

6.1 На навчання до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напрямку підготовки “Медицина” приймаються громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства, які мають повну загальну середню освіту.

6.2 Вищий навчальний заклад розробляє вимоги до відбору абітурієнтів у вигляді системи знань, умінь і навичок, які ґрунтуються на вимогах стандарту повної загальної середньої освіти.

6.3 Здібності та рівень освіти абітурієнта контролює вищий навчальний заклад при проведенні вступних іспитів відповідно до правил прийому до вищого навчального закладу, що затверджується відповідно до існуючої нормативно-правової бази.

6.4 Психофізіологічні та фізичні властивості абітурієнта, які обумовлюють його здатність виконувати програму навчання в вищому навчальному закладі та в майбутньому виконувати роботу лікаря, перевіряються лікарською сертифікаційною комісією.

7 Вимоги до державної атестації випускників вищих навчальних закладів

7.1. Державна атестація випускників вищих навчальних закладів здійснюється Державною екзаменаційною комісією, яка формується вищим навчальним закладом.

7.2. Нормативною формою державної атестації випускників вищих навчальних закладів є стандартизований тестовий та практично-орієнтований державні іспити.

7.3. Стандартизований тестовий державний іспит це ліцензійний інтегрований іспит, який проводиться відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів, затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 р. №251 і здійснюється Державною екзаменаційною комісією ВНЗ та Центром тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки “Медицина” та “Фармація” при МОЗ України.

7.4. Ліцензійний інтегрований іспит складається з двох тестових екзаменів "Крок 1" і "Крок 2". Тестовий екзамен "Крок 1" є семестровим екзаменом і вимірює показники якості фахової компоненти базової вищої освіти. Тестовий екзамен "Крок 2" є складовою частиною державної атестації випускників вищих навчальних закладів і вимірює показники якості фахової компоненти повної вищої освіти.

7.5. Практично-орієнтований державний іспит проводиться у формі державних випускних екзаменів або комплексного державного іспиту. Практично-орієнтованим державним іспитом оцінюється якість вирішення типових задач діяльності фахівця в умовах наближених до професійної діяльності. Форма проведення практично-орієнтованого державного іспиту визначається вищим навчальним закладом.

7.6. Процедура оцінювання особистих професійних якостей і здатностей вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності визначається вищим навчальним закладом.

8 Відповідальність за якість освіти та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів

8.1. Вищі навчальні заклади всіх форм власності, які здійснюють підготовку спеціалістів за спеціальністю 7.110106 “Стоматологія” гарантують якість професійної підготовки випускників не нижче рівня, що встановлений освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

8.2. Для систематичного контролю ступеню сформованості професійних умінь та навичок використовується поточний, підсумковий контроль та державна атестація, що проводиться відповідно до нормативних вимог Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України.

8.3. Навчальний заклад позбавляється ліцензії на підготовку фахівців, якщо показники його діяльності за результатами атестації не відповідають державним вимогам.

8.4. Перегляд та зміни галузевих стандартів вищої освіти (освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми підготовки та засобів діагностики якості вищої освіти), що обумовлені необхідністю відображення досягнень науки і надбань практики медичних знань, здійснюються згідно Закону України “Про вищу освіту” та постанов Кабінету Міністрів України.